

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC HÀNG HẢI VIỆT NAM
XÂY DỰNG - TRƯỞNG THÀNH - HỘI NHẬP TRONG LỊCH SỬ PHÁT TRIỂN
55 NĂM**

PGS.TSKH. ĐẶNG VĂN UY

Hiệu trưởng Trường Đại học Hàng hải

Trong bối cảnh toàn cầu hoá nền kinh tế thế giới và xu thế hội nhập quốc tế không thể đảo ngược, thì việc lựa chọn, định hướng phát triển nền giáo dục - đào tạo của Việt Nam có ý nghĩa quyết định cho sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa, thực hiện thành công chiến lược biển quốc gia và xây dựng nền tảng để nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp vào năm 2020.

Trường Đại học Hàng hải Việt Nam được Đảng và Nhà nước giao nhiệm vụ đào tạo cán bộ khoa học kỹ thuật các cấp phục vụ sự nghiệp phát triển kinh tế biển Việt Nam. Các lĩnh vực đào tạo bao gồm: Điều khiển tàu biển, Khai thác vận hành máy tàu biển, Kinh tế vận tải biển, Đóng tàu, Thiết kế sửa chữa máy tàu, Tự động hoá tàu thuỷ, Thiết kế và Xây dựng công trình bến cảng, Quản lý các hệ thống đảm bảo an toàn hàng hải, Công nghệ thông tin phục vụ các chuyên ngành hàng hải và Bảo vệ môi trường thủy. Cấp độ đào tạo cho các ngành ở mức kỹ sư, cử nhân, thạc sĩ và tiến sĩ; đặc biệt còn đào tạo và huấn luyện cho cả nước các thuyền trưởng, máy trưởng, các sĩ quan hàng hải đạt trình độ khu vực và thế giới.

Chúng ta hẳn không quên, ngày 13/5/1955, những tên lính xâm lược cuối cùng của Thực dân Pháp phải rút khỏi Hải Phòng, sau một thời gian tích cực chuẩn bị, **ngày 1/4/1956, Trường Sơ cấp lái tàu** được thành lập, địa điểm đặt tại Nhà máy nước đá Hải Phòng. Trong buổi lễ khai giảng đầu tiên, Nhà trường vinh dự được đón đ/c Đỗ Mười-nguyên Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam, lúc đó là Chủ tịch Ủy ban Quân chính Hải Phòng đến dự. Ngày **1/7/1956, Trường Sơ cấp Máy tàu** cũng được ra đời tại số 5 Bến Bính. Đầu năm 1957, hai Trường hợp nhất và lấy tên là **Trường Sơ cấp Hàng hải**. Tháng **9/1959, Trường được nâng lên thành Trường Trung cấp Hàng hải**, địa điểm chuyển về số 8 Trần Phú. **Năm 1961, Trường đổi tên thành Trường Hàng hải Việt Nam** trực thuộc Bộ Giao thông vận tải. Năm 1964, Trường chuyển về địa điểm Cầu Rào tiếp thu cơ sở đào tạo của 2 trường học sinh miền Nam số 19 và 21. Trong thời gian này, Bác Tôn Đức Thắng đã về thăm Trường và căn dặn thầy và trò phải “dạy cho tốt, học cho giỏi” để phát triển ngành Hàng hải Việt Nam sánh với cường quốc năm châu. Năm 1964, chiến tranh phá hoại miền Bắc của Đế quốc Mỹ ập đến, toàn Trường đi sơ tán và bắt đầu những năm học chống Mỹ cứu nước. Trong thời gian này, để phục vụ kịp thời cho cuộc chiến tranh vệ quốc vĩ đại của dân tộc, Bộ Giao thông vận tải giao cho Trường nhiệm vụ mở hệ Sơ cấp Hàng giang (18 tháng) gồm 2 ngành Lái và Máy tàu sông. Đầu năm 1967, 650 học sinh Hàng giang tốt nghiệp và toả đi hoạt động trên các con tàu ở khắp các dòng sông, bến phà của miền Bắc phục vụ cho cuộc kháng chiến vĩ đại của dân tộc và cũng tạo tiền đề để phát triển ngành vận tải sông của Đất nước sau này.

Từ năm 1966, Nhà nước giao cho Trường mở hệ Đại học chính quy gồm 4 chuyên ngành: Lái, Máy, Điện sử dụng và Điện thiết bị thuộc khoa Đại học Hàng hải nằm trong Trường Hàng hải Việt Nam. Đầu những năm 70, tại nơi sơ tán, dưới bom đạn, lớp đại học tại chức gồm 3 ngành Lái, Máy, Điện tàu thủy được khai giảng. Các ngành đại học tại chức ra đời trước hệ đại học chính quy, mang tính sáng tạo, chủ động của Nhà trường không chỉ nhằm nâng cao trình độ đội ngũ giáo viên tốt nghiệp trung cấp trong và ngoài nước mà còn làm một bước chuẩn bị để hình thành Trường Đại học Hàng hải sau này.

Nhằm tạo điều kiện phát triển mạnh mẽ ngành Giao thông đường thủy và theo đề nghị của Bộ Giao thông vận tải, ngày 15/8/1969 Hội đồng Bộ trưởng đã ra quyết định 115/CP thành lập Phân hiệu đại học Giao thông Đường thủy trên cơ sở các ngành đường thủy của Đại học giao thông Hà nội và khoa Đại học Hàng hải của Trường Hàng hải Việt Nam. Chỉ sau thời gian ngắn, Phân hiệu đã ổn định và đào tạo 13 chuyên ngành thuộc 4 khoa chuyên môn: Hàng hải, Vận tải, Cơ khí và Công trình. Trong thời gian này ngoài việc đẩy mạnh phong trào dạy tốt, học tốt Nhà trường rất chú trọng công tác nghiên cứu khoa học, lao động sản xuất và xây dựng cơ sở vật chất

nhằm không chỉ đáp ứng nhiệm vụ trước mắt chống Mỹ cứu nước mà còn chuẩn bị cho công cuộc tái tạo Đất nước thời bình.

Ngày 07/07/1976, một năm sau ngày giải phóng miền Nam, Bộ trưởng Bộ Giao thông Vận tải đã ra Quyết định số 2624/QĐ-TC thành lập Trường Đại học Hàng hải trên cơ sở Trường Trung cấp Hàng hải và Khoa Hàng hải (gồm ngành Điều khiển tàu biển và Máy tàu biển) thuộc Trường Đại học Giao thông Đường thủy. Năm 1979, Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định 3301/CP, ngày 18/9/1979 “Chuyển Phân hiệu đại học Giao thông Đường thủy thành Trường Đại học Giao thông Đường thủy”. Các sự kiện này không chỉ khẳng định về cơ cấu tổ chức mà còn khẳng định sự phát triển quy mô của hai Trường trong tương lai. Trong những năm phát triển tiếp theo, cả hai Trường đều đạt được những thành tích to lớn trong xây dựng cơ sở vật chất và nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập. Trên cơ sở sắp xếp lại mạng lưới các trường Đại học cho phù hợp với yêu cầu và khả năng phát triển của Đất nước, ngày 02/3/1984 Bộ Giao thông Vận tải đã ra Quyết định số 419/QĐ/TCCB nhập hai Trường: Đại học Giao thông Đường thủy và Trường Đại học Hàng hải thành Trường Đại học Hàng hải Việt nam ngày nay. Để tạo tiền đề cho đào tạo hàng hải ở khu vực phía nam, ngày 14/01/1989 Trung tâm Đại học Hàng hải phía Nam được thành lập theo Quyết định số 96B/TCCB-LĐ của Bộ GTVT & Bưu điện. Sau một thời gian hoạt động Trung tâm đã từng bước tuyển sinh đại học, huấn luyện hàng hải và cung cấp nguồn nhân lực cho các hoạt động hàng hải ở khu vực Thành phố Hồ Chí Minh. Ngày 20/08/1991, theo đề nghị của Nhà trường, Bộ GTVT và Bưu điện lại quyết định chuyển đổi hoạt động của Trung tâm Đại học Hàng hải phía Nam thành Phân hiệu Đại học Hàng hải trực thuộc Trường Đại học Hàng hải (QĐ số:1665/QĐ-TCCB-LĐ), mà sau này trở thành Trường Đại học Giao thông Vận tải TP. Hồ Chí Minh ngày nay. Cây đại thụ Đại học Hàng hải Việt Nam đã được vun xới, chăm sóc và vượt qua thử thách, phong ba trong 55 năm như thế đó.

Để Nhà trường luôn phát triển và không ngừng đổi mới, được sự ủng hộ của Lãnh đạo Bộ GTVT, Bộ GD&ĐT, các Ban ngành Trung ương, Lãnh đạo Thành phố Hải Phòng, ngày 16 tháng 1 năm 1981, Chính phủ đã phê duyệt dự án đầu tư xây dựng Trường Đại học Hàng hải bằng số vốn 75 tỷ đồng với các hạng mục công trình thuộc nhóm A trên diện tích 14ha tại trung tâm Thành phố Hải Phòng (số 484 Lạch Tray); với qui mô đào tạo trong thời kỳ đổi mới tăng lên không ngừng, năm 2002 Chính phủ đã điều chỉnh vốn đầu tư cho Trường đến hết năm 2006 là 136 tỷ đồng. Đây là sự đầu tư lớn của Đảng và Nhà nước, khẳng định vị thế của Trường Đại học Hàng hải Việt Nam trong hệ thống giáo dục toàn quốc và giúp Trường nhanh chóng hội nhập với các nước trong khu vực và quốc tế về giáo dục, đào tạo Hàng hải ở những năm đầu của thế kỷ 21.

Hôm nay, kỷ niệm 55 năm ngày thành lập Trường, dù ở nơi đâu nhưng đã từng là thầy giáo, cô giáo, sinh viên, công nhân viên đã từng học tập và đang công tác ở những cương vị khác nhau trên khắp mọi miền của Tổ quốc, chúng ta không thể nào quên được những địa chỉ như: Nhà máy nước đá, số 5 Bến Bính, nhà số 8 phố Trần Phú, Phương Lưu, các xã thuộc huyện Tiên Lãng - Hải Phòng, Tứ Kỳ - Hải Dương, Quỳnh Minh - Quỳnh Phụ - Thái Bình, thì hôm nay đều hướng về Trường Đại học Hàng hải nơi khởi đầu của những ước mơ làm giàu cho đất nước bằng cách chinh phục biển cả và đại dương.

Năm tháng đã trôi đi, lịch sử của Nhà trường mãi mãi ghi đậm những nỗ lực phi thường cùng những thành tích xuất sắc đạt được trong những năm học thời kỳ chống Mỹ cứu nước đầy sôi động. Để quốc Mỹ mở rộng chiến tranh phá hoại Miền Bắc (1964), 40 thầy giáo và học sinh của Trường đã tình nguyện lên đường nhập ngũ, có nhiều người được tham gia vào Hải quân để chuẩn bị xây dựng lực lượng vận tải quân sự mở đường mòn Hồ Chí Minh trên biển. Vào những năm 1966, 1967, 1968 trên 600 học sinh của Trường sau khi tốt nghiệp đã cùng các con tàu hoạt động trên khắp các dòng sông, bến phà của Miền Bắc phục vụ cho sự nghiệp xây dựng xã hội chủ nghĩa và giải phóng Miền Nam. Con tàu “BA ĐẮM ĐANG” trên sông Hồng nổi danh hồi đó với 7 cô gái thuộc Đoàn vận tải Sông Hồng, họ là những học sinh của hệ đào tạo Hàng giang của Trường. Chiến tranh càng gay go ác liệt, với khẩu hiệu “Miền Nam gọi, Miền Bắc trả lời”, hơn 100 thầy trò của Trường đã có mặt hầu hết trên các tàu giải phóng, tự lực tham gia chiến dịch vận tải VT5 vượt biển đưa hàng ra tiền tuyến. Thành tích của các Anh, các Chị đã góp phần tích cực vào sự nghiệp giải phóng dân tộc. Cùng với toàn ngành giáo dục chúng ta rất đỗi tự hào và xứng đáng với lời khen của Bác Hồ: “Mặc dầu giặc Mỹ đánh phá miền Bắc ác liệt, chúng không những đã thất bại thảm hại trên mặt trận chính trị, quân sự, mà ta đã thắng chúng cả trên mặt trận giáo dục và đào tạo cán bộ”(Thư Bác Hồ ngày 15/10/1968).

Trong 55 năm qua, hơn nửa thế kỷ xây dựng, hội nhập và phát triển, Nhà trường đã có nhiều cống hiến to lớn cho sự nghiệp đào tạo cán bộ cho ngành Giao thông vận tải, các ngành kinh tế quốc dân và quốc phòng, an ninh. Nhà trường đặt nền móng cho việc đào tạo cán bộ cho ngành Hàng hải Việt Nam ngay từ những năm sau khi hoà bình lập lại, trên cơ sở chủ động, tự lập ngay từ những ngày đầu thành lập. Về đào tạo nguồn nhân lực, Nhà trường đã đào tạo trên 30.500 cán bộ có trình độ sơ cấp, trung cấp, cao đẳng và đại học, hàng nghìn thạc sĩ và tiến sĩ, 25.400 sỹ quan hàng hải và thuyền viên cho ngành Giao thông vận tải và cho các ngành kinh tế khác. Đào tạo 132 lưu học sinh Lào và Campuchia và giúp xây dựng mục tiêu đào tạo cán bộ ngành Giao thông vận tải cho họ.

Ngày nay, suốt từ Móng Cái đến Mũi Cà Mau và trên các đại dương thế giới đều có thể gặp các thế hệ học viên, sinh viên Đại học Hàng hải Việt Nam đang hăng say cống hiến sức mình xây dựng Đất nước. Trong số các sinh viên của Nhà trường đào tạo, nhiều đồng chí đang giữ trọng trách ở các cơ quan Trung ương, địa phương, cũng như hầu hết các Công ty Vận tải biển, các Nhà máy Đóng tàu, các Cảng biển và các ngành trọng điểm của nền Kinh tế biển. Những tàu lớn nhất đã, đang thiết kế và đóng mới ở Việt Nam đều do các kỹ sư của Trường đào tạo đảm nhận. Tự hào thay, với truyền thống tự lập tự cường của dân tộc, dù Đất nước còn lạc hậu, nghèo khó, nhưng các cựu sinh viên của Trường đã dũng cảm vượt biển, vượt đại dương bằng trí tuệ Việt Nam tự lực, tự cường, mở tuyến Hàng hải Việt Nam đi Nhật Bản, Úc, Tây Âu, Châu Phi, Châu Mỹ mà không nhờ sự hỗ trợ của chuyên gia nước ngoài. Với tinh thần đó chúng ta đó tự đào tạo, bồi dưỡng các thuyền trưởng, máy trưởng, sỹ quan Hàng hải các cấp đạt trình độ quốc tế, trong khi các nước Trung, Nam Mỹ, Phi Châu thậm chí ngay cả Malaysia, Singapore, Indonesia, Philipin... nhiều năm trước đây phải gửi thuyền viên của họ sang Anh, Mỹ, Hà Lan đào tạo huấn luyện và cấp bằng sỹ quan và thuyền trưởng.

Đặc biệt trong 5 năm gần đây (2005-2010), Nhà trường đã gặt hái được nhiều thành quả: Thực hiện tuyển sinh 19.985 sinh viên cho 20 ngành học gồm 10.728 sinh viên hệ chính quy, 9.257 sinh viên hệ vừa làm vừa học, đáp ứng tốt yêu cầu nguồn nhân lực hàng hải cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trong đào tạo, Trường thực hiện cuộc vận động "Hai không" (nói không với tiêu cực trong thi cử và bệnh thành tích trong giáo dục) do Bộ GD-ĐT phát động; từng bước điều chỉnh mục tiêu, chương trình đào tạo của các ngành học cho phù hợp với yêu cầu xã hội và xu thế đổi mới của thế giới, triển khai đào tạo theo học chế tín chỉ trong toàn trường, đổi mới phương pháp giảng dạy đại học; xây dựng mục tiêu "ba công khai" và "chuẩn đầu ra" cho các ngành đào tạo, triển khai thực hiện "chương trình đào tạo tiên tiến", thực hiện phương châm "giáo dục là làm gương", thực hiện "dạy người, dạy nghề", xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh, thân thiện, không gian cảnh quan "xanh - sạch - đẹp". Bằng những biện pháp trên, các năm học qua, toàn Trường có kết quả học tập năm sau cao hơn năm trước, số sinh viên bị ngừng học, buộc thôi học giảm hẳn. Hơn nữa, sinh viên Nhà trường còn tham gia dự thi OLYMPIC các môn học cấp trường và cấp quốc gia và đã giành nhiều giải cao: các đội tuyển Olympic về Cơ học, Toán học, Tin học, khoa học Mác – Lê nin đã giành 8 huy chương vàng, 18 huy chương bạc, 27 huy chương đồng và nhiều giải thưởng khác.

Công tác đào tạo sau Đại học, Nhà trường tuyển sinh gần 1000 học viên cao học cho 6 chuyên ngành mà Trường tục tiếp đào tạo và trên 400 học viên liên kết đào tạo với Đại học Liege (Bỉ), Đại học Quốc gia Hà Nội, Đại học Kinh tế quốc dân, Đại học Bách khoa Hà Nội, Học viện Tài chính. Liên kết với Viện Máy trục thuộc Viện Hàn lâm khoa học Cộng hòa Liên bang Nga đã đào tạo được 16 Tiến sỹ kỹ thuật, 01 Tiến sỹ khoa học.

Công tác Huấn luyện Sỹ quan Hàng hải, đã đào tạo và huấn luyện cấp chứng chỉ cho 1.082 Sỹ quan Quản lý Boong Máy, 2.280 Sỹ quan Vận hành Boong Máy; đổi, gia hạn và cấp chứng chỉ cho 25.000 lượt học viên về huấn luyện an toàn cơ bản, huấn luyện nghiệp vụ...; đào tạo 77 Thanh tra Hàng hải, 147 hoa tiêu hàng hải. Các lớp đào tạo, huấn luyện đều được cập nhật kiến thức mới, hiện đại, phù hợp với yêu cầu của Tổ chức Hàng hải Quốc tế (IMO), yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Công tác Nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ: Trường hoàn thành 26 đề tài NCKH cấp Bộ, 268 đề tài NCKH cấp trường (có nhiều đề tài đạt loại xuất sắc và khá), xây dựng 3 bộ Quy chuẩn, Tiêu chuẩn cấp Quốc gia. Viện Khoa học Công nghệ Hàng hải, các khoa chuyên môn đã có những bước đi đột phá trong nghiên cứu chế tạo nhiều sản phẩm mang thương hiệu VIMARU. Lần đầu tiên các nhà khoa học của Trường đã nghiên cứu, thiết kế chế tạo thành công

Bảng điện chính lắp trên tàu thủy đạt tiêu chuẩn chất lượng của Đăng kiểm Việt Nam (VR), Đăng kiểm Nhật bản (Kass NK), Đăng kiểm Pháp (Veritas); Lò đốt rác thải công nghiệp cho tàu thủy, cho khu công nghiệp và Thiết bị kiểm soát quá trình công tác của động cơ diesel tàu thủy (Khoa Máy tàu thủy); Nồi hơi tận dụng nhiệt kiểu modul (Khoa Cơ khí đóng tàu). Đáng chú ý vừa qua, Viện Khoa học và Công nghệ Hàng hải đã tiến hành “Kiểm định phương án hạ thủy kho nổi chứa dầu FSO5 150.000DWT” và “Lập phương án di chuyển kho nổi chứa dầu FSO5 150.000T từ Tổng Công ty công nghiệp tàu thủy Nam Triệu tới “Phao số 0” Hòn Dấu theo luồng Phà Rừng - Bạch Đằng - Nam Triệu” và theo phương án này kho nổi chứa dầu FSO5 150.000T đó được di chuyển tới “Phao số 0” an toàn, khẳng định tiềm năng khoa học của các nhà khoa học Đại học Hàng hải Việt Nam. Các công trình NCKH và chuyển giao công nghệ mang lại lợi nhuận cho Nhà trường, động viên mạnh mẽ phong trào NCKH, đặc biệt phong trào NCKH ứng dụng vào sản xuất của cán bộ giảng viên. Năm năm qua, Nhà trường đã trao giải thưởng NEPTUNE cho 40 công trình NCKH và chuyển giao công nghệ xuất sắc, có tính ứng dụng cao với giá trị tiền thưởng hàng trăm triệu đồng. Công tác NCKH của sinh viên cũng được triển khai rộng khắp từ các khoa tới các liên chi và các chi đoàn. Toàn trường có hơn 100 đề tài sinh viên NCKH được nghiệm thu từ cấp khoa tới cấp trường, 32 đề tài được chọn dự thi toàn quốc và đã được trao: 1 giải Quả cầu vàng cho ngành CNTT, một giải nhất, một giải nhì, 9 giải khuyến khích. Qua phong trào sinh viên NCKH đã xuất hiện nhiều CLB sinh viên NCKH và nhiều nhà khoa học trẻ cho tương lai. Hàng năm, Nhà trường cũng duy trì xuất bản đều đặn 4 số tạp chí Khoa học Công nghệ Hàng hải, đây thực sự là diễn đàn trao đổi khoa học của các nhà khoa học, các giảng viên và đã có rất nhiều bài viết với giá trị khoa học, giá trị học thuật cao. Bên cạnh đó, các khoa chuyên môn cũng xuất bản các nội san khoa học của mình với nhiều bài viết của giảng viên và sinh viên.

Trong quan hệ Quốc tế, Nhà trường có quan hệ truyền thống với nhiều trường Hàng hải của các nước tiên tiến trên thế giới như: Nhật Bản, Hàn Quốc, Hoa kỳ, Liên bang Nga, Ba Lan, Hà Lan, Bỉ, Trung Quốc và các nước EU khác; với các tổ chức quốc tế và nhiều công ty Vận tải biển của nhiều nước trong khu vực và thế giới. Thông qua quan hệ hợp tác quốc tế, Công ty vận tải biển Đông Long được thành lập năm 1991 liên doanh giữa Trường và Công ty vận tải biển Camchatka (Liên Bang Nga); năm 1997 thành lập Trung tâm Huấn luyện và Bồi dưỡng nghiệp vụ hàng hải- VINIC (Liên doanh giữa Trường và Cty Nippon Steel Shipping – Nhật bản). Thành lập các Công ty liên doanh là việc làm đầy sáng tạo của Nhà trường, tạo thành cầu nối quan trọng với thế giới hàng hải đầy sôi động, tạo điều kiện để cho thầy và trò vận dụng kiến thức đã học vào thực tiễn sản xuất, cải thiện đời sống cho cán bộ, tạo nguồn thu quan trọng góp phần xây dựng cơ sở vật chất cho Trường. Năm 2001 Nhà trường được nhận Dự án viện trợ không hoàn lại ODA của Chính phủ Nhật bản trị giá 5 triệu USD; hàng loạt các dự án khác từ Chính phủ các nước Bỉ, Hà lan, Úc là những đóng góp không nhỏ góp phần nâng cao chất lượng đào tạo của Nhà trường. Hiện nay, các công ty: Vận tải và xuất khẩu lao động (ISALCO), Đông Long, VINIC đã đem lại cho Nhà trường hàng chục tỷ đồng góp phần vào nâng cao chất lượng đào tạo và đời sống cho cán bộ, giáo viên, công nhân viên và sinh viên toàn trường. Các công ty VINIC và VICMAC đang quản lý trên một nghìn sĩ quan thuyền viên đạt tiêu chuẩn quốc tế và đang vận hành trên 30 con tàu của nước ngoài có trọng tải từ 70.000 DWT đến 230.000 DWT đi khắp các đại dương.

Năm 2000, đào tạo & huấn luyện hàng hải Việt Nam mà đại diện là Trường Đại học Hàng hải, đánh “dấu son” trong bước đường phát triển hội nhập, đó là được Tổ chức Hàng hải Quốc tế (IMO) công nhận ngay đợt đầu tiên vào “Danh Sách Trắng” cùng 71 nước và vùng lãnh thổ trên toàn cầu– có nghĩa là chất lượng đào tạo huấn luyện hàng hải của Nhà trường được thế giới công nhận; bằng cấp của chúng ta sánh ngang cùng các nước tiên tiến khác trên thế giới. Tháng 5/2004, Trường đại học Hàng hải là trường đầu tiên trong cả nước được nhận chứng chỉ quản lý chất lượng đào tạo phù hợp với tiêu chuẩn chất lượng quốc tế ISO 9001- 2000. Trường cũng là một trong 10 trường đại học đầu tiên được Bộ GD-ĐT chọn để thực hiện kiểm định chất lượng và đã công nhận chất lượng đào tạo ở cấp quốc gia.

Công tác xây dựng Đảng: là một Đảng bộ lớn với 460 đảng viên, năm 2008 đã được nâng lên thành Đảng bộ cấp trên cơ sở trực thuộc Thành ủy Hải Phòng với đa số là đảng viên trí thức. Trong các năm qua, Đảng bộ Nhà trường đã chú trọng công tác cung cấp thông tin, định hướng tư tưởng, tạo điều kiện cho đảng viên lao động sáng tạo, cống hiến, các đảng viên trong đảng bộ đều hiểu rõ trách nhiệm của mình với Nhà trường với đất nước nên say mê học tập và nghiên cứu làm lên sự phát triển mạnh mẽ của Trường Đại học Hàng hải. Trong nhiệm kỳ qua, Đảng bộ Nhà trường cũng đã tổ chức được 6 lớp đối tượng Đảng cho 599 quần chúng ưu tú, kết nạp được 164

đảng viên, đặc biệt chú trọng công tác phát triển đảng trong sinh viên, thuyền viên và giáo viên trẻ. Năm năm qua, Đảng bộ Nhà trường luôn được Thành ủy Hải Phòng công nhận là Đảng bộ trong sạch, vững mạnh.

Có thể nói trong 55 năm xây dựng, hội nhập và phát triển, Trường Đại học Hàng hải đã đạt được những thành tích đáng tự hào bằng sự nỗ lực của chính mình và sự quan tâm của các Bộ, ngành TW, đặc biệt là của Thành phố Hải Phòng. Để ghi nhận những thành tích đó, Nhà trường và các đơn vị trực thuộc đã được Đảng và Nhà nước tặng thưởng nhiều phần thưởng cao quý, tiêu biểu là: Huân chương Lao động hạng nhất, nhì, ba. Đặc biệt, năm 2006 nhân dịp kỉ niệm 50 năm ngày thành lập của mình, Nhà trường đã vinh dự được Chủ tịch nước tặng thưởng danh hiệu cao quý: Tập thể **“Anh hùng lao động”** và **“Huân chương Độc lập hạng nhất”** xứng đáng với sự phấn đấu không mệt mỏi của các thế hệ Nhà trường.

Có được những thành tựu như ngày hôm nay, trong 55 năm lịch sử phát triển của Nhà trường, chúng ta lại nhớ đến những tên tuổi của các thế hệ đặt viên gạch đầu tiên như các thầy: Kiều Công Quế, Nguyễn Văn Tiên, Lê Văn Cường, Đặng Văn Qua... Sự phát triển của Nhà trường trong thập kỉ 80 và đầu thập kỉ 90 của thế kỉ trước gắn liền với đội ngũ lãnh đạo luôn biết đoàn kết nhất trí, sáng suốt lựa chọn chiến lược phát triển, biết đột phá vào những lĩnh vực quan trọng mà chúng ta luôn nhớ đến tên tuổi của các thầy: Trần Thiện, Lê Đức Toàn, Lê Hữu Chất, Vũ Lăng, Hoàng Văn Bộ, Nguyễn Văn Nhị, Trần Đắc Sửu, Trương Sĩ Cáp, Đỗ Viết Sửu, Phạm Hồng Sơn, Phạm Tiến Tĩnh và nhiều tên tuổi lớn khác. Thời kì phát triển trong thế giới hội nhập, toàn cầu hóa, mà trong những năm qua Trường Đại học Hàng hải dưới tên tiếng Anh quen thuộc VIMARU đã khắc dấu ấn đậm nét trong ngành giáo dục Đại học Việt Nam, trong lòng bạn bè khắp năm Châu, bốn Biển.

Trong chặng đường 55 năm đầy gian khổ, thử thách, nhưng cũng đầy vinh quang, chúng ta lại bồi ngùi nhớ đến các thầy giáo, các cựu sinh viên đã mãi mãi ra đi không trở về vì sự nghiệp cao cả giải phóng đất nước, cũng như trong thời kì xây dựng đất nước và hội nhập. Sự ra đi của các Anh, các Chị là những tấm gương hy sinh cao cả đã khẳng định trách nhiệm, sự hy sinh với đồng đội, với đất nước, đồng thời cũng chính là bản chất của người đi biển được đào tạo dưới mái trường thân yêu của chúng ta - **Mái trường đại dương**.

Hiện nay, Nhà trường đó có đội ngũ 875 cán bộ giảng dạy, trong đó có 16 Giáo sư, Phó Giáo sư; 73 Tiến sĩ khoa học, Tiến sĩ, 330 Thạc sĩ cùng 160 thuyền trưởng, máy trưởng hạng I và hàng trăm sĩ quan quản lý, vận hành và thuyền viên lành nghề. Trường Đại học Hàng hải Việt Nam ngày nay đã trở thành tổ hợp đào tạo, nghiên cứu khoa học, ứng dụng, chuyển giao công nghệ, sản xuất, kinh doanh và xuất khẩu lao động với hàng trăm phòng thí nghiệm hiện đại cùng các thiết bị mô phỏng huấn luyện, phòng thực hành, tàu huấn luyện, tàu vận tải và trung tâm nghiên cứu. Do chất lượng đào tạo ngày một nâng cao, nên những năm gần đây, hầu hết sinh viên thuộc các ngành Điều khiển tàu biển, Máy tàu biển, Điện tàu biển, Vô tuyến hàng hải, Thiết kế đóng tàu, Công trình cảng, Thiết kế sửa chữa máy tàu, Cơ giới hoá xếp dỡ, Kinh tế biển... đều có việc làm ngay sau khi tốt nghiệp không chỉ ở các công ty trong nước mà cả các công ty nước ngoài.

Trước yêu cầu to lớn của sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và thực hiện chiến lược biển Việt Nam, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo: **“Xây dựng Trường Đại học Hàng hải trở thành Trường đại học trọng điểm quốc gia ngành”** nhằm tạo bước đột phá trong việc đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, nghiên cứu khoa học và tạo ra công nghệ cho các ngành công nghiệp Hàng hải, Đóng tàu và Kinh tế biển của đất nước”. Vào cuối tháng 5 năm 2010, Đảng bộ Trường Đại học Hàng hải Việt Nam tiến hành Đại hội Đảng bộ lần thứ XXV nhiệm kỳ 2010 - 2015 với quyết tâm và ý chí: “Tiếp tục nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng bộ, đoàn kết, đổi mới, chủ động hội nhập để xây dựng Trường thành trường trọng điểm quốc gia, nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, huấn luyện, nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ hàng hải đủ khả năng tạo ảnh hưởng tầm khu vực và quốc tế.

Để thực hiện được mục tiêu trên, Trường Đại học Hàng hải Việt Nam đã đề ra các định hướng lớn cần tập trung thực hiện trong những năm tới như sau:

1. Phát triển đội ngũ cán bộ

Đảng bộ đã khẳng định đội ngũ cán bộ chính là động lực để phát triển bền vững Nhà trường trong thế kỷ 21 và “đi tắt đón đầu” là phương châm hành động. Chính vì vậy, Nhà trường đã và đang thực hiện kế hoạch đào tạo đội ngũ cán bộ bằng nhiều nguồn kinh phí và thông qua các hợp

tác song phương để đưa cán bộ có năng lực, cán bộ trẻ ra nước ngoài học tập. Bên cạnh đó, Nhà trường cũng xây dựng đề án đầu tư và thành lập Viện đào tạo sau đại học tại Trường nhằm phát triển đội ngũ cán bộ khoa học có trình độ cao không chỉ cho Trường mà cho cả khu vực duyên hải phía bắc. Ngoài ra, trên cơ sở mối quan hệ lâu năm của Trường với Ucraina, Ba Lan, Nhật Bản, Hàn Quốc, Úc, Mỹ, Trung Quốc... Trường sẽ gửi đi học tập, bồi dưỡng, trao đổi để đa dạng đội ngũ giáo chức, tiếp thu nhiều kinh nghiệm để có cơ sở đổi mới định hướng phát triển Nhà trường. Trường đã đặt mục tiêu đến năm 2015, tỷ lệ cán bộ giảng dạy có trình độ tiến sỹ đạt tỷ lệ 20%, số có trình độ thạc sỹ đạt 60% và số có bằng thuyên trường, máy trường đạt 50% trong tổng số giáo viên của hai khoa đi biển.

2. Định hướng đào tạo theo chiều sâu

Trong hơn một thập kỉ qua, Trường Đại học Hàng hải Việt Nam đã đạt được chuẩn mực trong đào tạo huấn luyện hàng hải; đã có những thuyền trường, máy trường chỉ huy vận hành những con tàu siêu lớn, trọng tải hàng trăm nghìn tấn vượt đại dương mang màu cờ sắc áo của chúng ta đi khắp thế giới. Tuy nhiên, đó mới chỉ dừng ở thành tựu đào tạo những chuyên gia trong lĩnh vực vận hành khai thác (operation). Trong lĩnh vực sáng tạo khoa học, công nghệ, nền kinh tế tri thức thuộc các khoa Đóng tàu, Kinh tế Vận tải biển, Công trình thủy, Công nghệ thông tin còn lạc hậu so với đòi hỏi không chỉ khu vực, mà ngay tại Việt Nam. Hiện tại, nền công nghiệp tàu thủy đã cho ra đời những con tàu có trọng tải trên 1 vạn tấn và trong tương lai, Việt Nam có thể đóng các con tàu có trọng tải 5 đến trên 10 vạn tấn. Song theo các chuyên gia, ngành công nghiệp đóng tàu Việt Nam mới chỉ trong giai đoạn gia công, còn các bản thiết kế, các trang thiết bị máy móc, ngay cả tôn vỏ cũng đều phải nhập từ nước ngoài. Đây thật sự là câu hỏi đối với Trường Đại học Hàng hải Việt Nam - cái nôi đào tạo nguồn nhân lực mạnh nhất của cả nước trong lĩnh vực này. Để giải quyết các vấn đề trên, nhằm mục tiêu phát triển Nhà trường trở thành Trung tâm Khoa học công nghệ của cả nước trong lĩnh vực hàng hải, đóng tàu và công trình thủy, Trường Đại học Hàng hải Việt Nam phải quyết định đột phá vào các vấn đề:

- Đổi mới căn bản đề cương, chương trình đào tạo cho các ngành đóng tàu, công trình thủy, công nghệ thông tin theo hướng hiện đại, hiệu quả;

- Liên kết chặt chẽ với các trường đại học tiên tiến của Châu Âu, Nhật Bản, Hàn Quốc, Trung Quốc... nhằm học hỏi kinh nghiệm trong đào tạo, nghiên cứu khoa học, đào tạo và bồi dưỡng giáo viên;

- Đề nghị Nhà nước phê duyệt đầu tư, xây dựng các trung tâm huấn luyện, phòng thí nghiệm, thực hành hiện đại đủ năng lực phục vụ giảng dạy, nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ.

3. Tăng cường công tác rèn luyện và quản lí sinh viên

Trường Đại học Hàng hải Việt Nam luôn xác định, tiêu chuẩn của những sinh viên tốt nghiệp từ mái trường đại dương này là: “Kiến thức giỏi - Tay nghề cao - Ngoại ngữ thông thạo - Tác phong công nghiệp - Sức khoẻ tốt”. Nhằm đáp ứng mục tiêu này, bên cạnh việc giám sát chặt chẽ chất lượng học tập kiến thức, Trường luôn chú trọng đến công tác rèn luyện sinh viên, đặc biệt đối với sinh viên ngành đi biển. Hàng ngày, sinh viên phải rèn luyện thể lực theo chương trình đặc biệt, bao gồm cả chương trình tập võ dân tộc nhằm nâng cao lòng dũng cảm của họ để sẵn sàng đối mặt với những thử thách của biển cả và thách thức cạnh tranh của khu vực và thế giới trong lĩnh vực hàng hải. Nói tóm lại, Nhà trường đã đưa rèn luyện tác phong sống, làm việc kiểu công nghiệp cho giới trẻ, mà hiệu quả thật đáng mừng là đã đẩy lùi một cách có hiệu quả các tệ nạn xã hội trong Nhà trường.

4. Quan hệ hợp tác quốc tế

Phát triển hơn nữa hình thức hợp tác liên doanh trong lĩnh vực đào tạo, huấn luyện; thu hút thêm vốn đầu tư cho mua sắm các trang thiết bị huấn luyện hiện đại, các phòng thí nghiệm chuyên ngành đạt tiêu chuẩn quốc tế. Mở rộng hình thức hợp tác trong nghiên cứu khoa học với những đề tài mang tính khu vực và quốc tế, qua đó nâng cao năng lực của đội ngũ cán bộ khoa học và vị thế của Trường.

Mạnh dạn liên kết với một số trường mạnh thuộc Cộng đồng Châu Âu để xây dựng những trung tâm đào tạo, huấn luyện trình độ cao nhằm thu hút học viên từ các nước trong khu vực với chiến lược: “Đào tạo với chất lượng quốc tế nhưng chi phí thấp”.

5. Hệ thống quản lý chất lượng

Chúng ta mới nói đến hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn quốc tế (ISO) đối với hàng hoá, sản phẩm công nghiệp. Về đào tạo hàng hải, Trường Đại học Hàng hải Việt Nam phấn đấu thoả mãn tiêu chuẩn quốc tế về đào tạo thuyền viên (STCW78/95). Để tăng cường hơn nữa chất lượng đào tạo, huấn luyện, Nhà trường quyết tâm sẽ nâng cấp quản lý chất lượng đào tạo, huấn luyện theo tiêu chuẩn ISO 9001 - 2008.

Tin học hoá trong quản lí hành chính, quản lý rèn luyện của sinh viên cũng đang là mục tiêu phấn đấu của Nhà trường. Với mạng LAN và đặc biệt là tận dụng tối đa ưu thế của Internet, Nhà trường sẽ tạo mọi điều kiện thuận lợi nhất cho sinh viên có thể dễ dàng truy cập vào các thư viện tiên tiến trong và ngoài nước để phục vụ học tập và nghiên cứu; các gia đình cũng sẽ nhanh chóng biết được kết quả học tập và rèn luyện của con em mình bất kì lúc nào mà không cần phải đến Trường.

Nhìn lại những gì làm được trong hơn nửa thế kỷ qua của Nhà trường thật là to lớn, tuy nhiên vẫn còn chưa đủ so với yêu cầu của đất nước hiện tại và tương lai. Định hướng phát triển của Nhà trường là rất rõ ràng: “Trở thành trường trọng điểm quốc gia, là trung tâm đào tạo nguồn nhân lực trình độ cao, nghiên cứu khoa học và tạo ra công nghệ nhằm thực hiện thành công chiến lược biển của Tổ quốc”. Để thực hiện thành công mục tiêu to lớn đó, yêu cầu toàn thể cán bộ, giảng viên, công nhân viên và sinh viên phải nỗ lực hơn nữa, chủ động sáng tạo, đoàn kết một lòng, vì mục tiêu chung của dân tộc. Bên cạnh đó, Nhà trường cũng cần sự quan tâm, giúp đỡ nhiều hơn nữa của Nhà nước, các Bộ, Ban ngành của Trung ương, Lãnh đạo và nhân dân Thành phố Hải Phòng. Được như vậy, chắc chắn thầy và trò Trường Đại học Hàng hải sẽ thực hiện được mục tiêu cao cả của mình.